

Polsko odmítá předběžná opatření soudu EU jako protiústavní

- CZ24 News | 15. července 2021

POLSKO: Polský ústavní soud dnes rozhodl, že předběžná opatření Soudního dvora Evropské unie, nejvyšší soudní instance evropského společenství, jsou v rozporu s polskou ústavou. Stalo se tak krátce poté, co Soudní dvůr EU v usnesení ze dne 14.7.2021 své místopředsedkyně nařídil Polsku, aby okamžitě přestalo uplatňovat své předpisy týkající se sporné disciplinární komory polského nejvyššího soudu. Rozhodnutí ústavního soudu vyostří spor Varšavy s Bruselem, poznamenala agentura Reuters.

V rámci žaloby Evropské komise proti Polsku Soudní dvůr EU již loni nařídil Varšavě, aby přerušila činnost disciplinární komory nejvyššího soudu. Tato komora se pak obrátila na ústavní soud s dotazem, zda toto opatření je v souladu s polskou ústavou.

“Předpisy unijních smluv jsou v rozporu s ústavou v rozsahu, v jakém zavazují Polsko vykonat předběžná opatření týkající se soudnictví,” rozhodl ústavní soud podle listu Gazeta Wyborcza. “Je to poprvé, co polský ústavní soud rozhodl o neústavnosti unijních norem. Nález vydal pětičlenný senát pod vedením bývalého poslance vládní strany Právo a spravedlnost (PiS) Stanisława Piotrowicze. Zasedaly v něm výlučně osoby, které do ústavního soudu vybrala vládnoucí strana,” napsal opoziční deník. Upozornil, že nález byl přijat většinou hlasů, tedy některý ze soudců s ním nesouhlasil.

“Pozorovatelé interpretují rozhodnutí polského ústavního soudu jako krok Polska k oslabení pravomoci právních předpisů unie v této zemi,” napsala agentura AP s připomínkou, že Polsko vstoupilo do EU v roce 2004.

“Nikoli Polsko, ale (šéf vládní strany Jarosław) Kaczyński se svou stranou odchází z unie,” komentoval verdikt ústavního soudu bývalý premiér Donald Tusk, který nedávno ohlásil návrat z evropské do polské politiky v řadách opozičních liberálů.

Polský ombudsman a hlasitý kritik vlády Adam Bodnar označil nález za součást probíhajícího “právního polexitu”: “Ústavní soud vzkázal Soudnímu dvoru EU, že jej prostě nebudeme poslouchat a nehodláme nic udělat s polským soudnictvím a žádné evropské instituce k tomu nemají co říct.”

“Ani při nejlepší vůli nelze v ústavě nalézt pravomoci Soudního dvora (EU) pozastavit polské zákony týkající se systému polských soudů,” prohlásil Bartłomiej Sochański, který před jmenováním ústavním soudcem působil jako radní za vládní stranu ve Štětíně.

“Naštěstí ústava a normálnost zvítězí nad pokusem politicky zneužít unijní záležitosti k vměšování do vnitřních věcí členských států,” zdůraznil ministr spravedlnosti a současně generální prokurátor Zbigniew Ziobro. “S uspokojením jsem přijal rozhodnutí polského ústavního soudu, který se postavil na ochranu polského ústavního pořádku před bezprávným vměšováním, uzurpací a právní agresí ze strany orgánů Evropské unie, jež se bez jakéhokoli opodstatnění pokoušely pozastavit činnost ústavních orgánů polského státu,” citovala ministra polská tisková agentura PAP.

Spor o disciplinární komoru je součástí širšího sporu, který již několik let vede Brusel s Varšavou o soudní reformu. Ta má podle polské vlády zvýšit efektivnost soudů a zbavit je pozůstatků komunismu, zatímco podle kritiků reforma posiluje politický vliv na justici a omezuje nezávislost soudů. Varšava také tvrdí, že záležitosti soudnictví spadají do výlučné kompetence členských států EU.

Sám polský nejvyšší soud neuznává disciplinární komoru, která podle názorů mnoha expertů na ústavní právo, právníků a soudců není z právního hlediska soudem, připomněla televize TVN 24. Komoru podle kritiků vytvořil nynější vládní tábor, aby se zbavil nepohodlných soudců či aby je umlčel.

Soudní dvůr EU v dnešním komuniké uvedl, že faktické a právní výhrady předložené Evropskou komisí ohledně polské disciplinární komory poskytují důvod pro přijetí předběžných opatření, která se týkají fungování tohoto orgánu. Komuniké také upozornilo, že soudní dvůr později vydá verdikt v této věci, přičemž přijetí předběžného opatření nepředjímá toto pozdější rozhodnutí.

Komuniké připomnělo, že Polsko podle EK porušilo unijní právo tím, že disciplinární komoře, “jejíž nezávislost a nestrannost není zaručena”, svěřilo rozhodování o postavení soudců, o jejich trestním stíhání a o případném uvalení vazby. Upozornilo také, že Polsko může čelit finančním sankcím, pokud nesplní rozhodnutí unijního soudního dvora.

Spor se má zakrátko dočkat dalšího dějství: ve čtvrtek má v Lucemburku Soudní dvůr EU rozhodnout, zda nový disciplinární režim polských soudců omezuje jejich nezávislost, a ve Varšavě má polský ústavní soud pokračovat v načaté rozpravě, zda je polská ústava nadřazena unijnímu právu.

Zdroj: ceskenoviny